

#niepodległa

„Wstańcie, chodźmy...”

Pierwsza pielgrzymka Jana Pawła II do Polski

2-20 czerwca 2019 r.

Dziedziniec Wielki

W 40. rocznicę pierwszej pielgrzymki Jana Pawła II do Polski Instytut Pamięci Narodowej zaprasza do odwiedzenia wystawy „Wstańcie, chodźmy...”. *Pierwsza pielgrzymka Jana Pawła II do Polski.*

Zamiar odwiedzenia swojej ojczyzny Jan Paweł II wyraził już kilka dni po wyborze na Stolicę Piotrową. Władze PRL usiłowały opóźnić przyjazd Jana Pawła II na różne sposoby. Ostatecznie oficjalne zaproszenia do złożenia wizyty Episkopat Polski wystosował 22 lutego, a władze państwowe 2 marca 1979 r.

Od sytuacji w takim kraju jak Polska w dużym stopniu zależy sytuacja w całej wspólnocie państw socjalistycznych – stwierdził Leonid Breżniew, wyrażając tym samym swoje niezadowolenie wobec ustępstwa ze strony władz PRL i zgody na przyjazd papieża.

W trakcie pielgrzymki Jan Paweł II odwiedził Warszawę (2 czerwca), Gniezno (3 czerwca), Częstochowę (4–6 czerwca). W dniach 6–10 czerwca przebywał w Krakowie, gdzie spotkał się z wiernymi na Skałce, w opactwie Cystersów w Mogile oraz na Błoniach. W tym czasie pojawił się także w Kalwarii Zebrzydowskiej, Wadowicach, Oświęcimiu i Nowym Targu.

Szacuje się, że w spotkaniach z Janem Pawłem II uczestniczyło w tych dniach 10 milionów Polaków.

Pełne obawy władze PRL zmobilizowały wszystkie siły do *minimalizowania negatywnych skutków wizyty Jana Pawła II w Polsce*.

Już w chwili zakończenia pielgrzymki nikt nie miał jednak wątpliwości, że było to wydarzenie, *którego skutki będą owocować w następnych dziesięcioleciach* – jak określił to w swojej analizie prof. Jan Szczepański, ówczesny członek Rady Państwa.

Przebieg pielgrzymki z wielką uwagą obserwowała prasa zachodnia. Spontaniczne manifestacje wiary i niezależności polskiego społeczeństwa oraz reakcje władz komunistycznych komentowane były jednoznacznie jako *9 tryumfalnych dni w Polsce*.

W komunikacie Konferencji Episkopatu Polski podsumowującym pielgrzymkę Jana Pawła II do ojczyzny napisano: *Tym wyjątkowym w dziejach Narodu wydarzeniem życia będą całe pokolenia Polaków*.

Na wystawie zaprezentowano prawie 40 fotografii ze zbiorów Instytutu Prymasowskiego Stefana Kardynała Wyszyńskiego oraz z archiwum Instytutu Pamięci Narodowej – w większości dotąd nieznanych i nigdy wcześniej niepublikowanych.

Wynikiem międzynarodowej kwerendy prasowej jest zbiór przywołanych na wystawie artykułów z prasy niemieckiej, włoskiej, holenderskiej, francuskiej i amerykańskiej.

Ważne uzupełnienie narracji stanowią również fragmenty wypowiedzi przedstawicieli władz komunistycznych na temat pielgrzymki – w okresie przygotowań do niej i po jej zakończeniu.

Autorzy wystawy: **dr Anna Badura, Ryszard Mozgol, dr Andrzej Sznajder** (Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Katowicach)

Projekt i wykonanie: Fabryka Dekoracji Marcin Pietuch

Na wystawie wykorzystano zbiory:

Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej w Warszawie (AIPN w Warszawie)

Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej w Krakowie (AIPN w Krakowie)

Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej w Gdańsku (AIPN w Gdańsku)

Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej w Poznaniu (AIPN w Poznaniu)

Instytutu Prymasowskiego Stefana Kardynała Wyszyńskiego (IPSKW)

Polskiej Agencji Prasowej (PAP)

Polskiego Radia SA